

Žádost:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 10. 03. 2023 dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, týkající se nároku na výchovné:

- 1/ Žádám o poskytnutí znění zákona 323/2021 Sb. novelizace k 1.1.2023.
- 2/ Žádám o poskytnutí prováděcí vyhlášky MPSV k problematice výchovného.
- 3/ Žádám o statistický výčet za OSSZ Děčín kolika oprávněným bylo v okrese Děčín vyplaceno výchovné a v kolika případech to byli muži.

Odpověď:

Zákonem č. 323/2021 Sb., ve znění zákona č. 455/2022 Sb., se novelizují předpisy důchodového pojištění, kdy se zavádí zcela nový institut zvýšení procentní výměry starobního důchodu za vychované dítě (dále též „zvýšení za vychované dítě“ nebo též „výchovné“).

O zvýšení procentní výměry důchodu rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení. U žadatelů pobírajících starobní důchod od silových ministerstev pak Ministerstvo vnitra ČR nebo Ministerstvo obrany ČR.

Pokud v průběhu řízení je zjištěno, že o jedno stejné dítě pečovalo více osob a ty nesouhlasí s prohlášením žadatele o rozsahu výchovy o toto dítě, pak místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) bod 14. zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozhoduje ve sporu o to, která osoba pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte osobně pečovala o dítě v největším rozsahu.

Výzva, která Vám byla Okresní správou sociálního zabezpečení Děčín odeslaná dne 22. 02. 2023, byla vytvořena Českou správou sociálního zabezpečení Praha ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ČR za účelem zjištění dodatečných informací ve smyslu doplňujícího odůvodnění nad rámec prostého uplatnění žádosti. Jedná se v zásadě o rozvinutí stávajícího principu, kdy v případě žádostí o výchovné vdovců nelze pravdivost čestného prohlášení konfrontovat se stanoviskem jiné pečující osoby, a je tedy legitimní vyžádání podrobnějšího (dodatečného) vyjádření, neboť by bylo v rozporu s veřejným zájmem přiznávat výchovné osobám, které na něj nemají nárok.

Cílem této výzvy tedy bylo zjištění skutečného stavu věci, o kterém nejsou žádné pochybnosti s naplněním litery zákona, že muž skutečně o děti pečoval ve větším rozsahu než matka dětí.

Odpovědi na Vaše dotazy:

- 1/ Zákon č. 323/2021 Sb. (v příloze naší odpovědi)
Zákon č. 455/2022 Sb. (v příloze naší odpovědi)
- 2/ Prováděcí vyhláška nebyla MPSV ČR vydána
- 3/ Na základě Vaší žádosti o poskytnutí údajů ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ohledně bodu 3 – kolika oprávněným bylo v okrese DC vyplaceno výchovné a v kolika případech to byli muži, sdělujeme, že takovýto údaj nemá ČSSZ k dispozici. Výchovné není samostatnou dávkou důchodového pojištění, ale pouze její součástí, kdy je buď automatizovaně nebo na žádost zvýšena procentní výměra starobního důchodu. Statisticky tedy nelze uvést, kolika poživatelů starobních důchodů se toto zvýšení od 01. 01. 2023 dosud týká. Co se týče počtu samostatných žádostí o zvýšení starobního důchodu o výchovné muži, tak dosud o těchto žádostech nebylo rozhodnuto a „výchovné“ tedy není vypláceno žádnému. Na závěr upozorňujeme, že agendu rozhodování a výplatu důchodů zajišťuje pouze Česká správa sociálního zabezpečení, nikoliv její organizační složky (ty vedou pouze přípravné důchodové řízení) – ČSSZ však bohužel nesleduje výplatu důchodů dle trvalého bydliště občana, tedy po jednotlivých místně příslušných OSSZ, a dále, že výplatu starobních důchodů zajišťují kromě ČSSZ i další orgány sociálního zabezpečení (ministerstvo vnitra, spravedlnosti a obrany), na které se lze obrátit.